

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

D. A. Tractatus De Privilegiis Ecclesiae

Zanchi, Lelio

Veronae, M. D. LXXXVI.

Centesimum Vigesimal Primum Priuilegium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61627](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61627)

- 13 Iuramentum, si requiritur ad actum tactura scripturae non est satisfactum dispositioni, si iuramentum præstatur sine tactura.
- 14 Aetas, quæ requiritur ad assumendum ordinem, dicitur post septennium.
- 15 Infanti potest conferri tonsura, si vult transire ad monasterium, alias secus.
- 16 Professio Monachi ad hoc, vt teneat in masculo, requiritur ætas 14. annorum in femina ætas 12. annorum.
- 17 Aetas apta, ad matrimonium carnale, est apta ad matrimonium spirituale.
- 18 Auus si habet patrem, & nepotem in potestate, nunquid pater possit reuocare eum ingressum, inuito Auo, vel possit offerre filium monasterio inuito Auo.
- 19 Filius est magis astrictus patri, quam Auo.
- 20 Pater, & Mater si essent discordes, quia pater intendit offerre filium monasterio, matre inuita, & non potest.
- 21 Pater habet potestatem in filio, non autem Mater.
- 22 Ratio naturalis magis in spiritalibus, quam in civilibus, est seruanda.
- 23 Filius naturaliter, est obligatus obedire Patri, & Matri.
- 24 Patris auctoritas est maior in filio, quam auctoritas Matris.
- 25 Filius est de solo semine Patris, nec concurrit semen maternum, Mater non præstat, nisi formam.
- 26 Filius sequitur conditionem patris, non autem Matris.
- 27 Filius est suppositus Matri in educatione, per quadrennium.
Et quandoque accipit tutelam pro filio, mortuo marito.

Centesimum Vigessimum Primum Priuilegium.

- 1 **E**CCLESIA gaudet priuilegio, quod. † Nul-
lus debet intrare religionem, nisi in legitima
ætate, & spontanea voluntate a deo, quod ætas
& voluntas attendenda sunt, ideo ex concilio
Maguntinensi statutum fuit, quod. † Si ali-
quis inter legitimos annos religionem intra-
uerit, consensu parentum suorum, si parentes infra annum
non reclamauerint, ad Papam, vel Episcopum, vel eius Vica-
rium, post annum ipsum non poterunt reuocare. † Si vero
post legitimos annos, per vim religionem intrauerit, & infra an-
num ipse, nec parentes eius reclamauerunt ad prædictas per-
sonas,

sonas, postea exire non poterit, cum præsumatur consentire, cap. 2. cum 1. de regul. transf. ad relig. Ratio potest esse quia, quod ab initio non valuit, tractu temporis conualescit, & hic animaduertendum, quod. † Illi proprii dicuntur habere regulam, qui profitentur tria substantialia cuiuslibet religionis approbate videlicet paupertatem, castitatem, & obedientiam, ut in c. cum ad monasterium de st. regul. alii vero licet aliqua promittant, non dicuntur propriè habere regulam, sed potius quendam modum uiuendi, licet ille modus sit approbatus à Papa, de quo vide, gl. in clem. 1. de relig. dom. & in clem. cum ex eo de sent. excomm. Ex quo inferri potest, ad q. quotidianam

4 quod. † Dispositio odiosa concepta erga regulares nõ comprehendit illos, qui non promiserunt illa tria substantialia, &

6 ita. † Fratres sancti Francisci de tertio ordine, vel isti Iesuitæ, vel mulieres mantellatæ, non dicuntur propriè regulares, cum nõ comprehendantur in dispositione odiosa secus in favorabilibus, quia largo modo videntur sub regulâ ratione promissionis, &

7 factæ superiori eorum. † Sed qui dicantur religiosi quandoque verba capiuntur in largâ significatione, & tunc omnis Christianus dicitur religiosus, unde religio Christiana appellatur c. gaudemus de diuort. c. pro humani de homic. qñque capitur late, & tunc comprehendit omnem hoïem honestè uiuentè nõ aut quemlibet Christianũ, in c. Ecclesia de conit. qñque capit minus late, & cõprehendit clericos seculares c. saluator n. q. 3. qñq; capitur strictè, & solum cõprehenduntur illi, qui per professionem subiecerunt se Abbatis imperio. † Qui est alienus à cultu diuino, tanto magis deuiat ab hoc noïe. † Nam noïa debent esse consequentia rebus inst. de don. in s. est, & aliud c. cum secundũ de præb. & hic not. q. † Clerici, & religiosi habere non possunt officia secularia quasi per tot. n. de cle. vel mon. ex quo

11 infero, q. † professio facta per metum est ipso iure nulla nec est

12 opus, q. rescindatur, p. actionem, quod metus causa. † Non ubi-
cunq; requirit in actu spontaneus, seu liber cõsensu, nõ valet actus si interuenit metus, pro hoc vide gl. not. 3. q. 5. in c. notifficali c. cũ locum de spon. Ratio est, quia licet coacta voluntas, fit voluntas, in c. merito 15. q. 1. & l. si mulier. ff. q. met. causa nõ tamen est voluntas spontanea, gl. in c. Abbates quod met. cau-

13 la gl. in c. vt circa de ele. l. 6. quæ dicit, quod. † Si ad actum requiritur iuramentum, cum tactura scripturæ non est satisfactũ dispositioni si præstatur iuramentum, sine tactura, licitè in veri-

tate

- 14 tate, sit iuramentū sine tactura. † Sed quę ætas requiritur ad assumendum ordinem, & dicitur, quod post septenniū, & quod potest statim, in principio pueritię post completam infantile ætatem, quæ in septenio cōpletantur, gl. in c. generalem in cle. de æt. & qual. & ibi habes rex. de ætate requisita ad ordines sacros tamen vide tex. in c. fi. de tem ord. li. 6. qui videtur, quod.
- 15 † Etiā infanti potest conferri tonsura si vult transire ad monasterium alias secus, idonei vero ad beneficium respectu ætatis,
- 16 Abb. in c. super inordinata de præbend. † Monachus ad hoc ut teneat eius professio requiritur in masculo ætas 14. annorum cap. significatum de regul. & transf. lib. 6. in femina, vero sufficit ætas 12. annorum cap. puella 20. q. 2. Ratio diversitatis est, quia citius pubescit femina, quam masculus. † Unde ætas apta, ad matrimonium carnale est, apta ad matrimonium spirituale. † Unde quæstio talis assumi potest, si vnus habet patrem, & nepotem in potestate, nunquid pater possit offerre filium monasterio invito Auo, vel nunquid pater possit reuocare eum ingressum invito Auo, Inn. tenet, quod sic quia in spiritualibus potius est attendenda, ratio naturalis.
- 19 † Sed naturaliter filius est, magis astrictus patri, quam Auo, & hoc dictum Inn. communiter approbatur, sed satis potest dubitari, nam cum auus habeat nepotem in potestate, nec per istum actum factum, ante pubertatē, potestate Aui eripitor, non video quomodo potest pater in præiudicium Aui, hanc oblationem facere, cum non possit filius, vouere in præiudicium paternæ potestatis, ut tenet Abb. in capitu. scripturæ
- 20 de vot. hinc inferitur alia quæstio. † Quid si pater, & mater esset discordes, ut quia pater intendit offerre filium in atrocissimam, uel econtra opinio Inn. Est quod præferaturis, qui contradicit, quia in re communi potior est, conditio prohibentis; ut in regul. in re communi de reg. iur. lib. 6. & in l. Sabina de
- 21 ff. communi diuid. tamen dicendum est, quod. † Pater est præferendus cum habebat filium in potestate, & non mater, ut in l. de pat. potest. Inn. tamen residerit in opinione sua assenti-
- 22 gnat hanc. † Rationem, quod in istis spiritualibus, magis sit seruanda ratio naturalis, quam civilis, nam patria potestas est
- 23 de iure. † Naturaliter enim filius obligatus est obedire matri, sicut patri, motus ex illo Dei præcepto, honorā patrem, & matrem, & si auctoritas tanti viri talis & tanta sit mihi vna cum cœteris, ut ei acquiescere liceat, tamen mihi non placet.

placet, quia nō videtur, quōd in subiecta materia procedat ar-
 gumentū allegare illud præceptū, quōd tenetur honorare pa-
 trē, & Matrē, habet locum, quo ad mores filiorum, non propte-
 rea datur intelligi, quōd pater, & mater habeant æqualem au-
 24 toritatem, & potestatem in filium. † Quia absque difficul-
 tate maior est auctoritas patris, quam Matris, & quōd ita res
 25 se habeat, videmus in practica seruandum. † Quia filius, est
 de solo semine patris, nec cōcurrit semen maternum, nam Ma-
 ter non præstat nisi formam, & ita audiui à pluribus obstetrici-
 bus, quę in casu mortis parturientis, ceso eius ventre, viderunt
 matricem, & ita concluderunt, quōd filii sunt duntaxat patris,
 & hæc opinio fuit à peritis Medicis approbata, & quōd hæc opi-
 26 nio sit communis apud nos percipi potest. † Quōd filius se-
 quitur conditionem patris, non autem matris, l. assumptio. ff.
 ad l. municip. de incol. & ex omni causa est suppositus patriæ
 27 potestati, nec memoria teneo vidisse in iure, quōd. † Filios
 fit suppositus Matri, nisi in educatione per quadriennium, l. r.
 ff. vbi, & apud quē pupil. Et in casu mortis paternæ, quia tunc
 mater iudicialiter accipit tutelam, l. r. C. quando nul. offic. tu.
 fung. Ideo resideo in opinione cōtraria Inn. Ex his habes, quōd
 ad ingrediendam religionem ætas, & voluntas requiruntur, &
 quōd post ingressum impuberis elapso anno, eum parentes,
 non possunt reuocare, pubes vero per vim ingressus post an-
 num exire, nec à parentibus reuocari, potest.

S U M M A R I V M.

- 1 Maritus si inuita vxore professionē fecit, & ei postea restituitur, non com-
 pellitur mortua vxore ad monasterium redire, matrimonium tamen
 contrahere non debet.
- 2 Vir non habet potestatem sui corporis, sed mulier, & econuerso.
- 3 Votum obligat illum, qui est in potestate, idest ad faciendum id, quod est
 in sua potestate.
- 4 Obligatio est reciproca inter maritum, & uxorem.
- 5 Vxor potest vendicare maritum de iure diuino, cum eum in sua potestate
 habeat.
- 6 Vxor dans licentiam marito ingrediendi monasterium, ipsa censetur no-
 uisse castitatem.
- 7 Vxor sola licentia non sufficit, vt professio mariti teneat.
- 8 Mariti ingressus in religionem non potest irrevocabiliter fieri, nisi vxor
 consentiat.

- voleat continentiam.
- 9 Matrimonium consummatum, non rumpitur per ingressum religionis.
- Secus si matrimonium non est consummatum.
- 10 Votum, si impeditur aliquo facto intrinseco, non obligatur vouens ad implendum, etiam cessante impedimento.
- 11 Filius familias, an teneatur ad votum, postquam fuerit liberatus à patria potestate, si votum erat tale, quod non poterat, sine consensu patris exequi.
- 12 Regula illa, si non valet quod ago, ut ago, in materia voti valet, ut valeere potest.
- 13 Continentia castitatis includitur sub ingressu religionis.
- 14 Maritus, qui fuerat ingressus in religionem, post mortem uxoris, tenetur redire ad monasterium.
- 15 Religiosus habitus non est illudendus.

Centesimum Vigesimalium Secundum Privilegium.

- 1 **E**CCLESIA gaudet privilegio, quod. † Qui inuita vxore, professionem fecit, & ei postea restituitur, non compellitur mortua vxore, ad monasterium redire, matrimonium tamen contrahere non debet, inuita ergo vxore, quidam ingressus monasterium, coactus est ad eam redire, tandem mortua est illa, queritur vtrum debeat compelli ad monasterium reuerti, an possit aliam accipere vxorem.
- Respondet Papa, q̄ votum non tenuit, vnde ratione voti ad monasterium non tenetur redire, tamen vltterius non poterit vxorem accipere, quia promisit se non exigere debitum carnis quod fuit in eius potestate, & quantum ad hoc tenuit votum, sed non reddere non erat in potestate viri, sed vxoris, vnde dicit Apostolus. † Vir non habet potestatem sui corporis sed mulier, & è conuerso, ca. quidam intrauit, de conuers. coniug.
- 2 Ratio esse potest. † Quia votum meum obligat me ad id, quod in me est, ideo cum mutuam seruitutem sibi debeant vir, & mulier, & ex quo sunt duo in carne vna, votum non tenuit, respectu primæ uxoris mortuæ, sed respectu futuri matrimonii ad quod transire non potest, quia votum tenet, hic considerandum est, quod. † Inter maritum, & vxorem contrahitur recepto ca, id est repetita obligatio, nam maritus obligatur vxori
- &